

PATVIRTINTA
Neringos savivaldybės tarybos
2024 m. kovo 28 d.
sprendimu Nr. T1-61

**NERINGOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
2022 METŲ ATASKAITA**

(Demografinė būklė – 2023 m. duomenys, sveikatos būklė – 2022 m. duomenys)

Klaipėda, 2023

TURINYS

ĮVADAS.....	3
BENDROJI DALIS.....	4
Demografinė situacija.....	4
Strateginis tikslo siekimas.....	5
1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį.....	5
2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką.....	6
3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą.....	6
4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.....	6
SPECIALIOJI DALIS.....	7
Prioritetinių sričių identifikavimas.....	7
Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programos vykdymas.....	8
Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programos vykdymas.....	9
Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymas.....	11
Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programos vykdymas.....	12
Tyrimai, atlikti 2022 metais Neringos savivaldybėje.....	13
APIBENDRINIMAS.....	15
REKOMENDACIJOS.....	17
ŠALTINIAI.....	18
PRIEDAI.....	19

ĮVADAS

Visuomenės sveikatos stebėseną Neringos savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (LSS) tikslai ir jų uždaviniai. Sveikatos strategijos strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni, pailgėtų jų gyvenimo trukmė, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Sveikatos strategijos nustatyti šie 4 tikslai:

1. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį;
2. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką;
3. Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą;
4. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius.

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritetines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms.

Visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikti visuomenės sveikatai reikšmingi rodikliai, kurie susieti su tam tikru Lietuvos sveikatos strategijos tikslu ir uždaviniu. Savivaldybės rodiklio reikšmė lyginama su šalies rodikliu ir kraštinėmis rodiklio reikšmėmis (didžiausia ir mažiausia šalies rodiklio vertė). Jei Neringos savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis geriausias, žymima žalia spalva; jei savivaldybės rodiklio reikšmė patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, žymima raudona spalva, kitu atveju žymima geltona spalva. Svarbu pažymėti, kad Neringos savivaldybės rodikliai labai „jautrūs“ dėl mažo gyventojų skaičiaus.

Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

- Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu;
- Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema sveikstat.hi.lt.

BENDROJI DALIS

Rodiklių analizė ir interpretavimas atliekamas palyginant einamųjų metų savivaldybės rodiklius su Lietuvos rodikliu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, savivaldybės suskirstytos į šias grupes:

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos žalia spalva;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis – prasčiausias, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos raudona spalva;
- likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos geltona spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos rodiklį.

Rodiklių analizės tikslas yra įvertinti esamą gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situaciją savivaldybėje, vertinant ją Lietuvos sveikatos strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste, ir remiantis šia objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti vietines visuomenės sveikatos stiprinimo ir prevencijos priemones. Analizuojamų metų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami ataskaitos priedo 1 lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“. Sudarius savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašą, buvo atlikta atrinktų rodiklių detalesnė analizė ir vertinimas (žr. skyrių „Specialioji dalis“).

Demografinė situacija

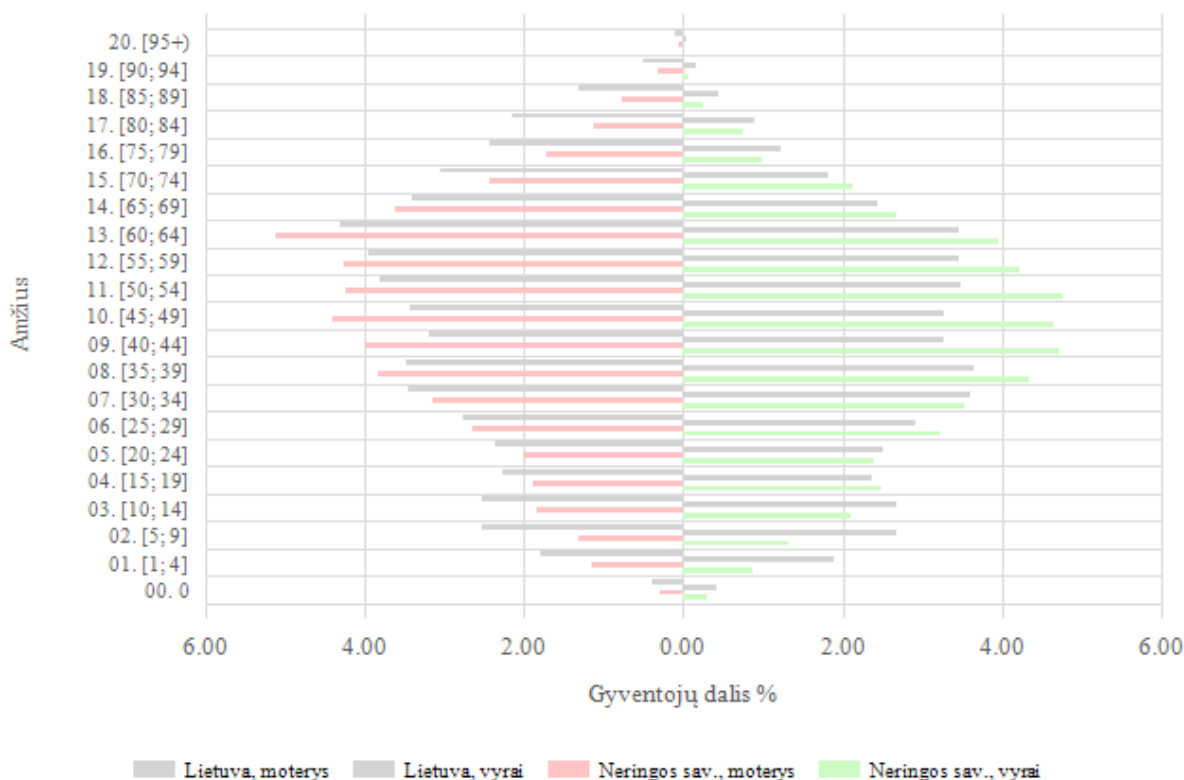
Gyventojų skaičius Neringos sav. kasmet didėja. 2023 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 4 090 gyventojų – 187 arba 4,79 proc. gyventojų daugiau nei 2022 metų pradžioje. 2023 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 2 050 vyrų (50,1 proc.) ir 2 040 moterų (49,9 proc.), t. y. 124 vyrais ir 63 moterimis daugiau nei 2022 metais.

2023 metų pradžioje Neringoje didžiąją gyventojų dalį sudarė darbingo amžiaus gyventojai (2 915 arba 71,3 proc.). Neringos sav. gyvena daugiau pensinio amžiaus žmonių nei vaikų iki 15 metų amžiaus (atitinkamai 765 arba 18,7 proc. ir 410 arba 10 proc.), tai reiškia, kad Neringos gyventojai senėja. 2023 metų pradžioje vidutinis Neringos sav. gyventojų amžius buvo 46 metai: vyrų – 44 metai, moterų – 48 metai.

2022 metais Neringoje natūralios gyventojų kaitos rodiklis buvo neigiamas (-15 asmenų). Per metus gimė 19 kūdikių (13 berniukų ir 6 mergaitės), mirė 34 asmenys (20 vyrų ir 14 moterų). 2022 metais savivaldybėje neto vidaus migracijos rodiklis buvo teigiamas (87 asmenys). Tai rodo, kad per metus į Neringą iš kitų Lietuvos vietovių atvyko daugiau gyventojų nei iš jos išvyko.

Demografinės situacijos dinamiką patogiu būdu stebėti pasitelkiant demografinio medžio grafiką, kuriame pateikiamas savivaldybės gyventojų pasiskirstymas pagal lytį ir amžiaus grupes (1 pav.).

Amžiaus profilis, 2022

1 pav. Neringos sav. demografinis medis

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Strateginio tikslo siekimas

Lietuvos sveikatos strategijoje (LSS) numatytas strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai. Šiam strateginiam tikslui matuoti yra numatyti 2 rodiklių – vidutinės gyvenimo trukmės ir išvengiamo mirtingumo – stebėjimas.

2022 metais Neringos sav. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė buvo 80,6 metai, tai atitinka Lietuvos vidurkį – 75,8 metai.

2022 metais Neringos sav. išvengiamo mirtingumo rodiklis (64,3 proc.) buvo geresnis už Lietuvos rodiklį (74,2 proc.), todėl savivaldybė patenka į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona).

1 tikslas – sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis priedo lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

1.1. Uždavinio „sumažinti skurdo lygį ir nedarbą“ dalis Neringos sav. rodiklių yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria didesnis savižudybių skaičius ir mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokykloje, rodiklis.

1.2. Uždavinio „sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį arba jį atitinka, bet išsiskiria didesnis sergamumo tuberkulioze rodiklis.

2 tikslas – sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

2.1. Uždavinio „kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria didesnis traumų dėl nukritimų rodiklis.

2.2. Uždavinio „kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį.

2.3. Uždavinio „mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria didesnis traumų dėl transporto įvykių rodiklis.

2.4. Uždavinio „mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą“ rodiklis Neringos sav. yra geresnis už Lietuvos vidurkį.

3 tikslas – formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

3.1. Uždavinio „sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą“ dalis Neringos sav. rodiklių yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria 3 rodikliai, kurie yra blogesni už Lietuvos vidurkį: nusikalstamų veikų, susijusių su narkotikais, ir alkoholio bei tabako prieinamumo rodikliai.

3.2. Uždavinio „skatinti sveikos mitybos įpročius“ Neringos sav. rodiklis atitinka Lietuvos vidurkį.

4 tikslas – užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius

Atsižvelgiant į LSS iškeltus uždavinius tikslams pasiekti bei remiantis lentelėje pateiktomis rodiklių reikšmėmis, matoma, kad:

4.1. Uždavinio „užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį.

4.2. Uždavinio „plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą“ dalis Neringos sav. rodiklių yra geresni už Lietuvos vidurkį arba jį atitinka, bet išsiskiria mažesnis apsilankymų pas gydytojus skaičius ir didesnis sergamumo ŽIV ir LPL rodiklis.

4.3. Uždavinio „pagerinti motinos ir vaiko sveikatą“ rodikliai Neringos sav. yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria mažesnis vaikų, neturinčių éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, rodiklis.

4.4. Uždavinio „stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę“ rodikliai Neringos sav. daugeliu atvejų yra geresni už Lietuvos vidurkį, bet išsiskiria per maži prevencinių programų įgyvendinimo rodikliai: krūties vėžio, gimdos kaklelio, storosios žarnos vėžio bei ŠKL prevencinės programos.

SPECIALIOJI DALIS

Prioritetinių sričių identifikavimas

Remiantis lentelėje „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktais rodikliais ir įvertinus savivaldybės rodiklio santykį su Lietuvos vidurkiu, matoma, jog:

- 1) 31 rodiklio reikšmės yra geresnės už Lietuvos vidurkį (**žalioji zona**):
  - Išvengiamas mirtingumas, proc. – pagal jungtinį EBPO ir Eurostato sąrašą;
  - Bandymų žudytis skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų;
  - Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %;
  - Gyv. skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
  - Mirt. nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.;
  - Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, sk. 1 000 moksl.;
  - Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1 000 gyv.;
  - Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.;
  - Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.;
  - Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.);
  - Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;
  - Mirt. transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
  - Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
  - Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km;
  - Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
  - Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.;
  - IH dėl cukrinio diabeto sk. (18+ m.) 1 000 gyv.;
  - Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.;
  - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių;
  - 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, %;
  - 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielitito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės), %;
  - Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, %;
  - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15-17 m. moterų;
  - Mirt. nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo cerebravaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.;
  - Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.

- 2) 4 rodiklių reikšmės patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (**geltonoji zona**):
  - Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, kai amžius 0 (HI skaičiavimai);
  - Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Kūdikių, žindytų išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.);
  - Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv.

- 3) 15 rodiklių reikšmės yra prastesnės nei Lietuvos vidurkis (**raudonoji zona**):
  - Savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.;

- Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl.;
- Serg. tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
- Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.;
- Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.;
- Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.;
- Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai;
- Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai;
- Apsilankymų pas gydytojus sk., 1 gyv.;
- Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys);
- Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.);
- Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi SKL programoje.

4 prioritetiniai rodikliai, patenkantys į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona), pasirinkti detalesnei analizei. Tai prevencinių programų įgyvendinimo rodikliai:

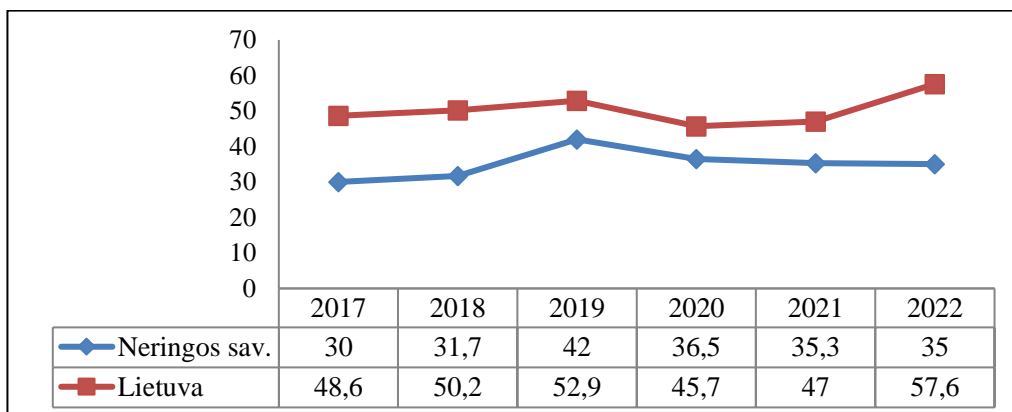
- Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje;
- Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi SKL programoje.

Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vęžio programos vykdymas

Krūties vęžio prevencinė programa skirta moterims nuo 50 iki 69 metų, kurioms kartą per 2 metus gali būti atliekamas mamografinis tyrimas. Lietuvoje 2021–2022 metais šis tyrimas buvo atliktas 252 268 (57,6 proc.) tikslinės populiacijos moterims. Mažiausiai šia prevencine programa pasinaudojo Rietavo sav. (21,5 proc.), daugiausiai – Pakruojo r. sav. moterys (77,1 proc.).

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, 2022 metais VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre informavimo paslauga buvo suteikta 42,9 proc., o siuntimo atlikti mamografijos tyrimą paslauga – 32,7 proc. tikslinės populiacijos moterų.

Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringos sav. patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2021-2022 metais šioje programoje dalyvavo 35 proc. tikslinės populiacijos moterų. Šios programos vykdymas Neringoje turi prastėjimo tendenciją (2 pav.).

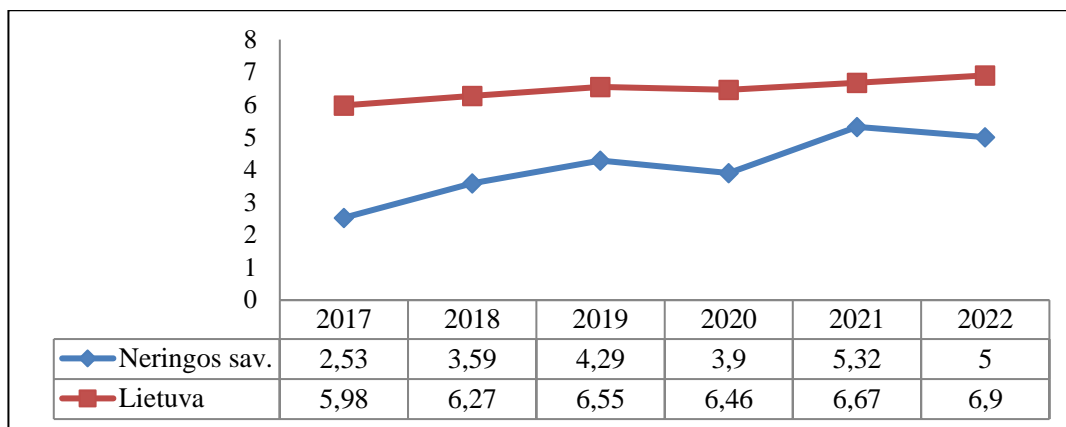

2 pav. Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Analizuojant sergamumą krūties vęžiu, matyti, kad stebimuoju laikotarpiu tiek Neringos sav., tiek Lietuvoje jis didėjo, o 2022 metais savivaldybėje sergamumas šia liga buvo 1,4 karto mažesnis už Lietuvos rodiklį (3 pav.).

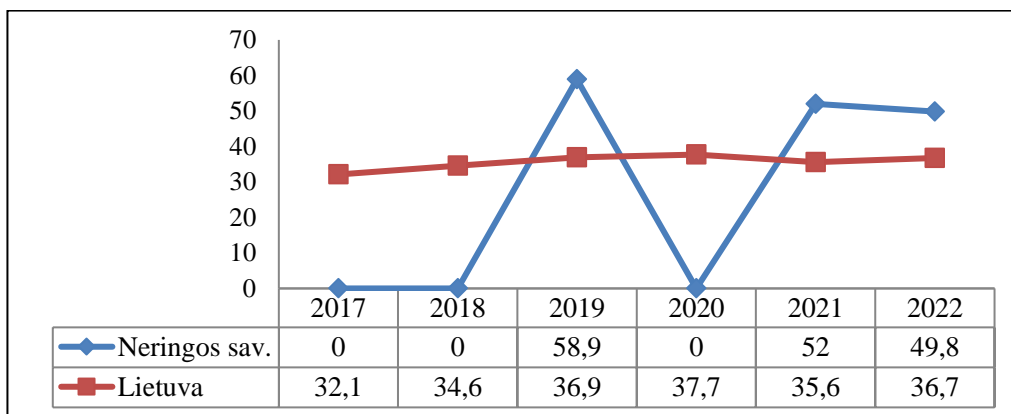

3 pav. Sergančių asmenų skaičius krūties vėžiu (C50) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos statistikos duomenų portalas

Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringoje 2019, 2021 ir 2022 metais nuo krūties vėžio mirė po 1 asmenį. Minėtų metų Neringos sav. mirtingumo nuo krūties vėžio rodikliai viršijo Lietuvos vidurkį (4 pav.).

4 pav. Mirtingumas nuo krūties vėžio (C50) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (100 000 mot.)

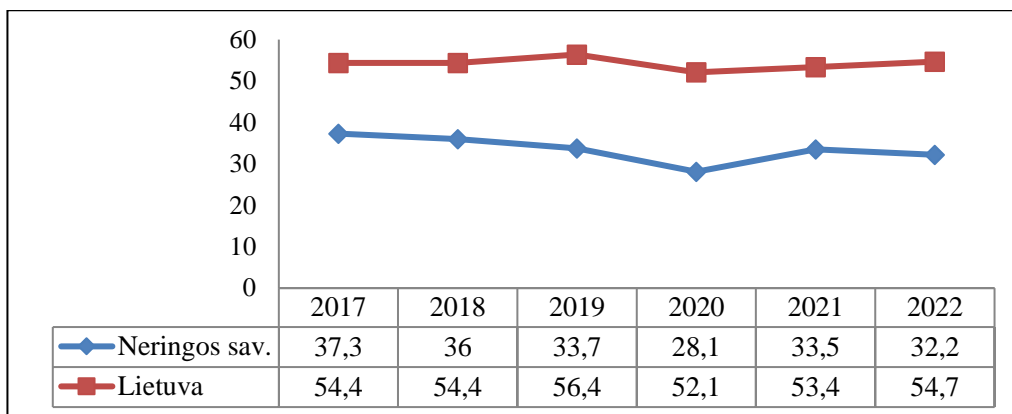
Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programos vykdymas

Gimdos kaklelio vėžio ankstyvosios diagnostikos programa yra skirta moterims nuo 25 iki 59 metų. 25-34 metų moterims kartą per 3 metus atliekamas gimdos kaklelio citologinis tepinėlis. 35-59 metų moterims kartą per 5 metus atliekamas gimdos kaklelio aukštos rizikos žmogaus papilomos viruso tyrimas (AR ŽPV) ir gimdos kaklelio citologinio tepinėlio ištyrimas skystoje terpėje (jei AR ŽVP tyrimas teigiamas). Lietuvoje 2020–2022 metais 369 816 (54,7 proc.) tikslinės populiacijos moterims atliktas gimdos kaklelio citologinis tepinėlis. Mažiausiai šia prevencine programa pasinaudojo Neringos sav. (32,2 proc.), daugiausiai – Visagino sav. moterys (71,1 proc.).

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, 2022 metais VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre citologinio tepinėlio paėmimo paslauga buvo suteikta 54 proc. 25-34 metų moterų.

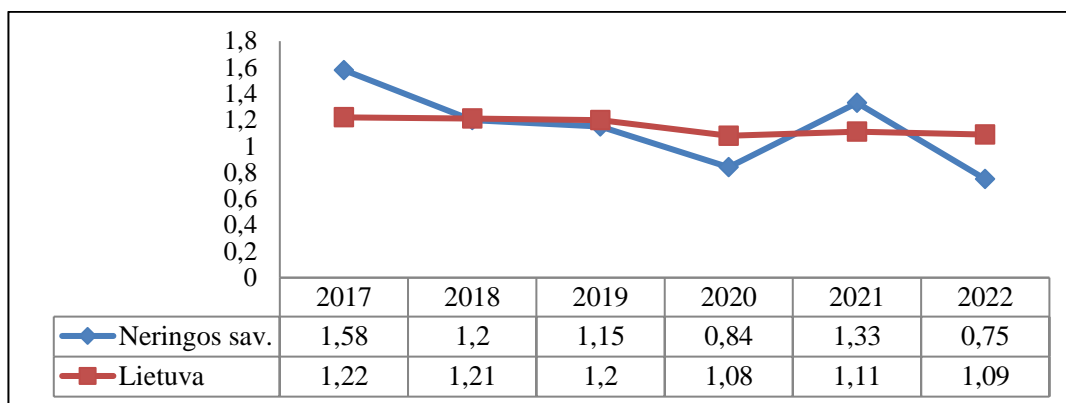
Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringos sav. patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2020-2022 metais šioje programoje dalyvavo 32,2 proc. tikslinės populiacijos moterų. Pastaraisiais metais savivaldybėje stebima šios programos vykdymo prastėjimo tendencija (5 pav.).

5 pav. Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 3 metų bėgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

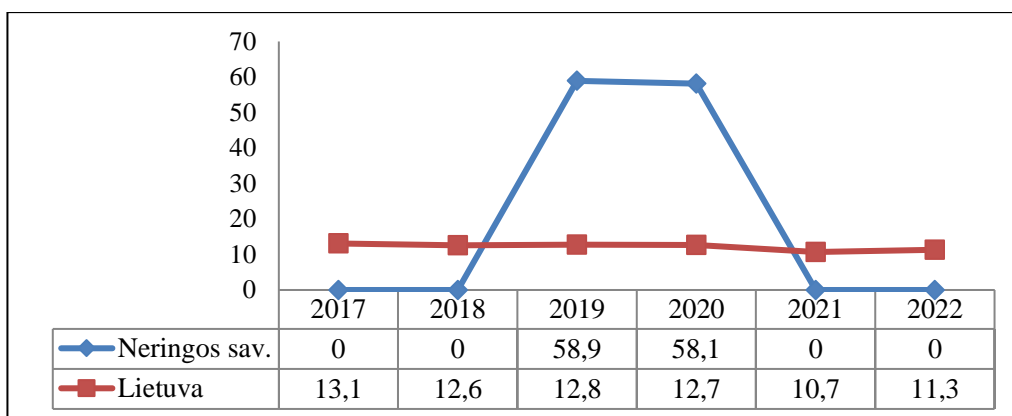
Analizuojant sergamumą gimdos kaklelio navikais, matyti, kad Neringos sav. 2022 metais sergamumas šia liga buvo 1,5 karto mažesnis už Lietuvos rodiklį ir turi mažėjimo tendenciją (6 pav.).

6 pav. Sergančių asmenų skaičius gimdos kaklelio vėžiu (C53) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos statistikos duomenų portalas

Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringoje 2019 ir 2020 metais nuo gimdos kaklelio vėžio mirė po 1 asmenį. Minėtų metų Neringos sav. mirtingumo nuo gimdos kaklelio vėžio rodikliai viršijo Lietuvos vidurkį (7 pav.).

7 pav. Mirtingumas nuo gimdos kaklelio vėžio (C53) 100 000 mot. Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m.

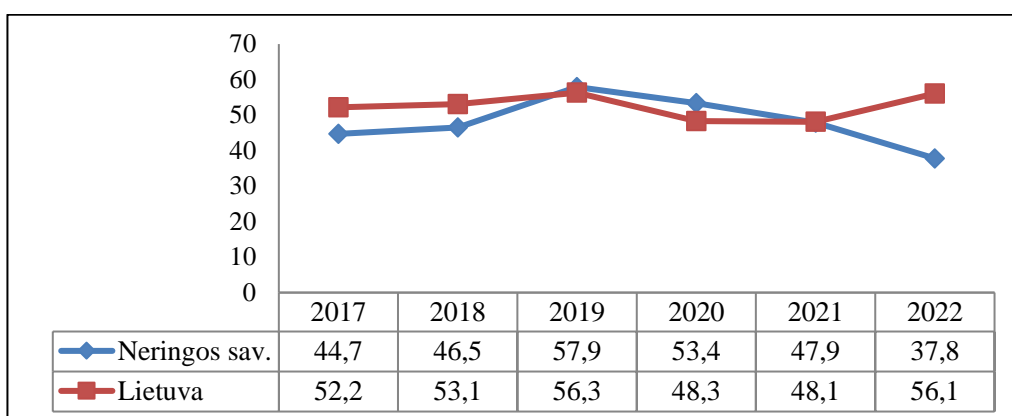
Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programos vykdymas

Storosios žarnos vėžio prevencinė programa skirta vyrams ir moterims nuo 50 iki 74 metų, kuriems vieną kartą per 2 metus gali būti atliekamas slapto kraujavimo testas. Lietuvoje 2021–2022 metais šis tyrimas buvo atliktas 524 921 (56,1 proc.) tikslinės populiacijos asmenų. Mažiausiai šia prevencine programa pasinaudojo Neringos sav. (37,8 proc.), daugiausiai – Pagėgių sav. gyventojai (68,4 proc.).

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, 2022 metais VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre informavimo paslauga buvo suteikta 26,4 proc. tikslinės grupės asmenims.

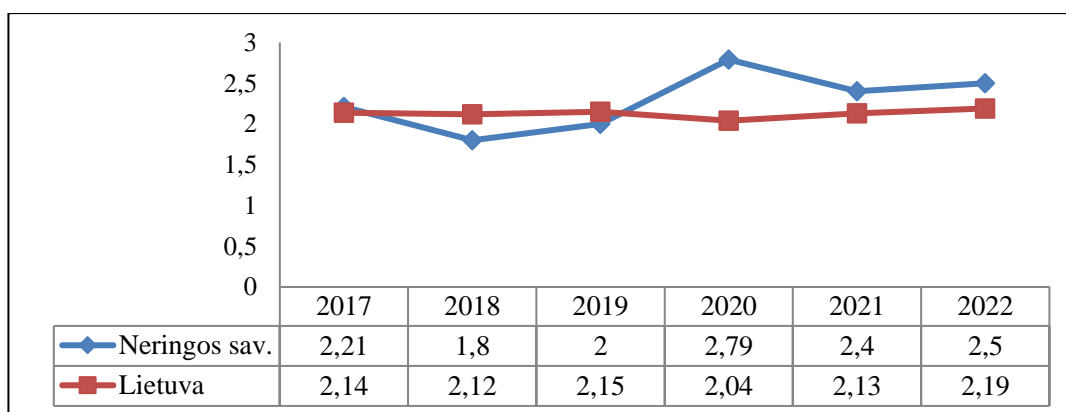
Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringos sav. patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2021-2022 metais šioje programoje dalyvavo 37,8 proc. tikslinės grupės asmenų. Nuo 2020 metų šios programos vykdymas Neringoje turi prastėjimo tendenciją (8 pav.).

8 pav. Tikslinės populiacijos dalis (proc.), 2 metų bėgyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio programoje Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

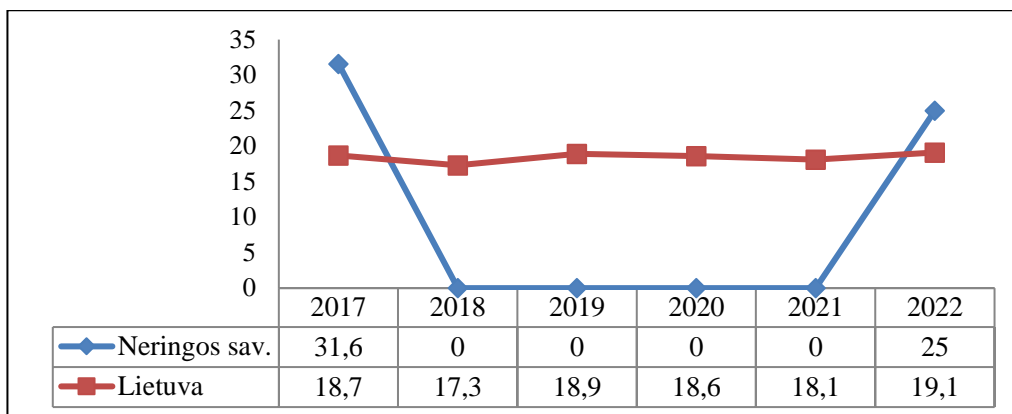
Analizuojant sergamumą storosios žarnos vėžiu, matyti, kad 2022 metais Neringos sav. jis nežymiai viršijo Lietuvos rodiklį, pastaraisiais metais savivaldybėje šis rodiklis išlieka stabilus (9 pav.).

9 pav. Sergančių asmenų skaičius storosios (gautinės) žarnos vėžiu (C18) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos statistikos duomenų portalas

Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringoje 2017 ir 2022 metais nuo gaubtinės žarnos vėžio mirė po 1 asmenį. Minėtų metų Neringos sav. mirtingumo nuo šios ligos rodikliai viršijo Lietuvos vidurkį (10 pav.).

10 pav. Mirtingumas nuo gaubtinės žarnos vėžio (C18) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (100 000 gyv.)

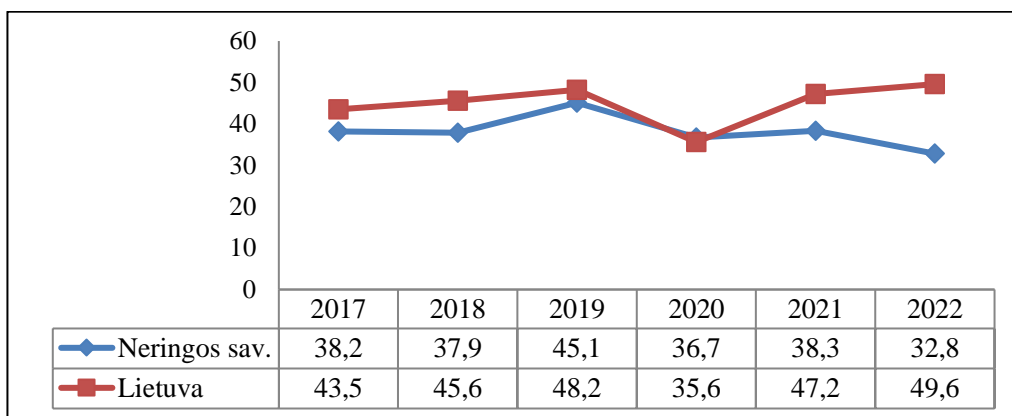
Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Asmenų, priskirtų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programos vykdymas

Širdies ir kraujagyslių ligų prevencinė programa skirta vyrams ir moterims nuo 40 iki 60 metų, kuriems nustatytu periodiškumu šeimos gydytojas nustato rizikos veiksnius ir, jei reikia, sudaro individualų širdies bei kraujagyslių ligų prevencijos planą. Lietuvoje 2021–2022 metais šis tyrimas buvo atliktas 310 768 (49,6 proc.) tikslinės populiacijos asmenų. Mažiausiai šia prevencine programa pasinaudojo Švenčionių r. sav. (30,6 proc.), daugiausiai – Kelmės r. sav. gyventojai (66,3 proc.).

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos duomenimis, 2022 metais VšĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre informavimo paslauga buvo suteikta 49,3 proc. tikslinės grupės asmenų.

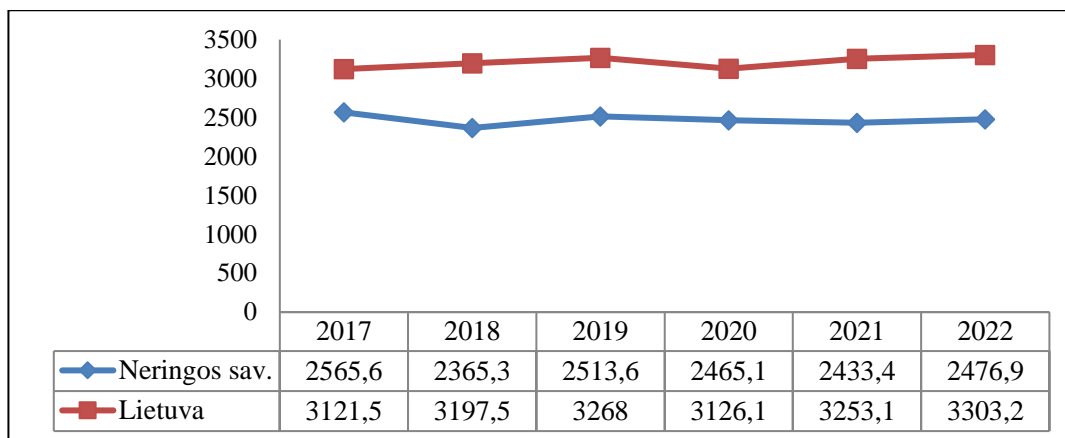
Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringos sav. patenka į prasčiausių rodiklių grupę, nes 2022 metais šioje programoje dalyvavo 32,8 proc. tikslinės grupės asmenų. Šios programos vykdymas Neringoje turi prastėjimo tendenciją (11 pav.).

11 pav. Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi ŠKL programoje Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m.

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

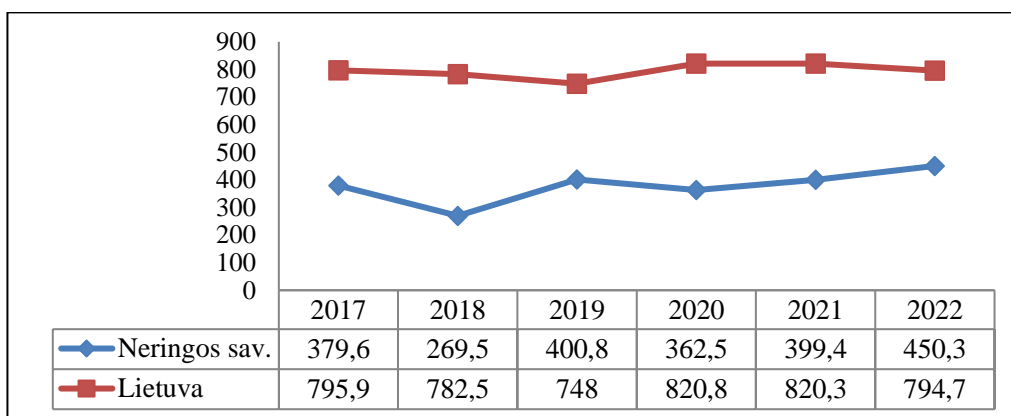
Analizuojant ligotumą kraujotakos sistemos ligomis, matyti, kad 2017-2022 metais Neringos sav. jis buvo mažesnis už Lietuvos rodiklį, per stebimą laikotarpį šis rodiklis Neringoje kito nežymiai (12 pav.).

12 pav. Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (10 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos statistikos duomenų portalas

Remiantis Higienos instituto duomenimis, Neringoje 2022 metais nuo kraujotakos sistemos ligų mirė 18 asmenų. Savivaldybės rodiklis buvo 1,8 karto mažesnis už Lietuvos rodiklį. Neringoje stebima mirtingumo nuo šių ligų didėjimo tendencija, bet šis rodiklis išlieka geresnis už Lietuvos vidurkį, todėl patenka į geriausių rodiklių (žaliąją zoną) (13 pav.).

13 pav. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) Neringos savivaldybėje ir Lietuvoje 2017-2022 m. (100 000 gyv.)

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

Tyrimai, atlikti 2022 metais Neringos savivaldybėje

Suaugusiųjų gyvenimo stebėsenos tyrimas

Tyrimo tikslas – įvertinti savivaldybių suaugusiųjų gyvenimo, elgsenos ir sveikatos ypatumus.

Tyrimo medžiaga ir metodai: tyrimas vyko 2022 metų balandžio–birželio mėn. visose savivaldybėse. Tyrimui metodiškai vadovavo Higienos institutas, o vykdė savivaldybės teritoriją aptarnaujantys visuomenės sveikatos biurai. Tyrime dalyvavo 18 metų ir vyresni asmenys, kurie buvo atrinkti atsitiktiniu būdu ir apklausti savo namuose. Tyrimui naudotas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas klausimynas, kurį sudarė klausimai apie mitybos įpročius, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, fizinį aktyvumą ir sociodemografiniai klausimai. Tyrime Neringos sav. dalyvavo 381 asmuo: 188 moterys ir 193 vyrai.

Tyrimo rezultatai pateikti 1 lentelėje. Rodiklių reikšmės lyginamos su 2018 metų tyrime gautomis reikšmėmis bei spalvomis pavaizduotas rodiklių gerėjimas arba blogėjimas (žalia spalva vaizduojamas situacijos gerėjimas, raudona – blogėjimas, geltona – pokyčio nėra).

1 lentelė. Suaugusiųjų gyvenimo tyrimo rodikliai 2022 m.

Rodiklio pavadinimas	Savivaldybės rodiklio reikšmė	Lietuvos rodiklio reikšmė	Santykis savivaldybė/Lietuva
Suaugusiųjų, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą, dalis	↑ 77,7	62,4	1,25
Suaugusiųjų, kurie savo gyvenimo kokybę vertina kaip gerą ir labai gerą, dalis	↑ 79,3	69,5	1,14
Suaugusiųjų, kurie jaučiasi laimingi ir labai laimingi, dalis	↑ 75,9	59,9	1,27
Suaugusiųjų, kuriuos per praėjusį mėnesį buvo apėmusi prislėgta nuotaika, nerimas šiek tiek labiau ir daug labiau nei anksčiau, dalis	↑ 23,2	23,5	0,99
Suaugusiųjų, kurie užsiima energinga fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau, dalis	↓ 10,8	28,3	0,38
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neįskaitant bulvių), dalis	↑ 79,5	46,1	1,72
Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius, dalis	↑ 79,5	36,6	2,17
Suaugusiųjų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis	↑ 43,9	39,9	1,10
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė tabako gaminius, dalis	↓ 5,2	16,3	0,32
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė elektronines cigaretes, dalis	↑ 3,4	5,2	0,65
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien vartojo alkoholinius gėrimus, dalis	↑ 1,0	1,4	0,71
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis	↑ 18,1	21,9	0,83
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis	↑ 15,5	18,3	0,85
Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų be gydytojo paskyrimo, dalis	● 1,0	1,4	0,71
Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų be gydytojo paskyrimo, dalis	↑ 4,7	3,1	1,52

Šaltinis: Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VISS IS)

APIBENDRINIMAS

1. Neringos sav. gyventojų skaičius kasmet didėja: 2023 metų pradžioje savivaldybėje gyveno 4 090 gyventojų – 2 040 moterų (49,9 proc.) ir 2 050 vyrų (50,1 proc.). Didžiąją gyventojų dalį (71,3 proc.) sudaro darbingo amžiaus gyventojai. Neringos sav. gyvena daugiau pensinio amžiaus žmonių nei vaikų iki 15 metų amžiaus. Neringoje gimstamumo bei mirtingumo rodikliai išlieka stabilūs. 2022 metais Neringoje mirė daugiau asmenų nei gimė, natūrali gyventojų kaita buvo neigiama.
2. 2022 metais į geriausių rodiklių grupę (žalioji zona) pateko 31 rodiklis:
  - Išvengiamas mirtingumas, proc. – pagal jungtinį EBPO ir Eurostato sąrašą;
  - Bandymų žudyti skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų;
  - Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %;
  - Gyv. skaičiaus pokytis 1 000 gyv.;
  - Mirt. nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.;
  - Mokinų, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, sk. 1 000 moksl.;
  - Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1 000 gyv.;
  - Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.;
  - Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.;
  - Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.);
  - Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.;
  - Mirt. transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.;
  - Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.;
  - Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km;
  - Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.;
  - Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.;
  - IH dėl cukrinio diabeto sk. (18+ m.) 1 000 gyv.;
  - Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.;
  - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių;
  - 2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepijimo apimtys, %;
  - 1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielitito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimtys (3 dozės), %;
  - Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, %;
  - Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 15-17 m. moterų;
  - Mirt. nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) rodiklis 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo piktybinių navikų rodiklis (C00-C97) 100 000 gyv.;
  - Mirt. nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60-I69) 100 000 gyv.;
  - Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.
3. 2022 metais į prasčiausių rodiklių grupę (raudonoji zona) pateko 15 rodiklių:
  - Savižudybių sk (X60-X84) 100 000 gyv.;
  - Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl.;
  - Serg. tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys);
  - Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.;
  - Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.;
  - Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.;
  - Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai;
  - Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai;

- Apsilankymų pas gydytojus sk., 1 gyv.;
  - Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys);
  - Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.);
  - Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje;
  - Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje;
  - Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje;
  - Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi ŠKL programoje.
4. Buvo išrinktos 4 prioritetinės Neringos savivaldybės sritys:
    - Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje;
    - Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje;
    - Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje;
    - Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi ŠKL programoje.
  5. Neringoje 2021-2022 metais krūties vęžio prevencinėje programoje dalyvavo 35 proc. tikslinės populiacijos moterų. Savivaldybėje stebima šios programos vykdymo prastėjimo tendencija. Neringoje sergamumas krūties vęžiu didėja, o 2022 metais nuo šios ligos mirė 1 asmuo.
  6. Neringoje 2020-2022 metais gimdos kaklelio vęžio ankstyvosios diagnostikos programoje dalyvavo 32,2 proc. tikslinės populiacijos moterų. Pastaraisiais metais savivaldybėje stebima šios programos vykdymo prastėjimo tendencija. Neringoje sergamumas šia liga turi mažėjimo tendenciją, o 2022 metais nebuvo užfiksuota mirčių nuo šios ligos.
  7. Neringoje 2021-2022 metais storosios žarnos vęžio prevencinėje programoje dalyvavo 37,8 proc. tikslinės grupės asmenų. Nuo 2020 metais šios programos vykdymas Neringoje turi prastėjimo tendenciją. 2022 metais savivaldybėje sergamumas storosios žarnos vęžiu viršijo Lietuvos rodiklį, bet pastaraisiais metais jis išlieka stabilus. 2022 metais nuo šios ligos mirė 1 asmuo.
  8. Neringoje 2022 metais širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje dalyvavo 32,8 proc. tikslinės grupės asmenų. Šios programos vykdymas Neringoje turi prastėjimo tendenciją. Ligtumas kraujotakos sistemos ligomis savivaldybėje buvo mažesnis už Lietuvos rodiklį bei stebimuoju laikotarpiu kito nežymiai. 2022 metais nuo šių ligų Neringoje mirė 18 asmenų.

REKOMENDACIJOS

Siekiant geresnės savivaldybės gyventojų sveikatos būklės, mažinant sveikatos netolygumus, mirtingumą nuo išorinių mirties priežasčių ir lėtinių ligų, būtinas bendradarbiavimas tarp visų sektorių.

Rekomendacijos Neringos savivaldybei ir Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biurui:

- Visuomenės sveikatos biuras turi didinti gyventojų informuotumą sveikatos tematika, skatinti gyventojus aktyviau dalyvauti sveikatinimo veiklose.

- Atsižvelgiant į tai, kad dalies mirties atvejų galima išvengti taikant žinomas efektyvias prevencijas, diagnostikos bei gydymo priemones, rekomenduojama didesnę dėmesį skirti prevencinių programų vykdymui, didinti gyventojų informuotumą apie galimybę dalyvauti nemokamose profilaktinėse programose. Būtina vykdyti pirminę profilaktiką naudojant visuomenės informavimo priemones, organizuojant renginius, prevencines akcijas.

Rekomendacijos VŠĮ Neringos pirminės sveikatos priežiūros centrui:

- Skatinti bendruomenę dalyvauti nemokamose prevencinėse programose, siekiant užkirsti kelią vėžiui išsivystyti ar onkologinę ligą nustatyti ankstyvos stadijos, kai dar galimi geri gydymo rezultatai.

- Skatinti asmenis, sergančius širdies ir kraujagyslių ligomis ir (ar) cukriniu diabetu ir (ar) turinčius rizikos veiksnių, dalyvauti Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro vykdomoje nemokamoje širdies ir kraujagyslių ligų rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programoje „Širdies ritmu“.

ŠALTINIAI

1. Neringos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaita. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, 2022.
2. G. Petraitė, Ž. Našlėnė. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rašymo metodinės rekomendacijos. Higienos institutas, Vilnius, 2023.
3. Klaipėdos teritorinės ligonių kasos prevencinių programų vykdymo duomenys [žiūrėta 2023 11 28]. Prieiga per internetą: <<https://ligoniukasa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/informacija-gydymo-istaigoms-ir-partneriams/teritoriniu-ligoniu-kasu-statistika-tyrimai-ir-analizes/klaipedos-teritorine-ligoniu-kasa-22/prevenciniu-programu-vykdymas-4>>.
4. Higienos instituto Sveikatos statistinių duomenų portalas stat.hi.lt.

Ataskaitą parengė:

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras

1 PRIEDAS „Neringos savivaldybės sveikatos ir su sveikata susijusių rodiklių profilis“

Rodiklis	Atvejų sk. savivaldybėje	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Minimali reikšmė	Maksimali reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva
1	2	3	4	5	6	7
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, kai amžius 0 (HI skaičiavimai)		80,6	75,8	70,7	80,6	1,06
Išvengiamas mirtingumas, proc. – pagal jungtinį EBPO ir Eurostato sąrašą	9	64,3	74,2	56,0	85,8	0,87
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1 uždavinys. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą						
Savižudybių sk (X60-X84) 100 000 gyv.	1	25,0	18,6	6,7	48,8	1,34
SMR nuo tyčinio savęs žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	1	33,1	18,0	6,4	47,0	1,84
Bandymų žudytis skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų	0	0,0	39,2	0,0	75,6	0,00
Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 moksl.	29	116,9	60,3	37,1	205,0	1,94
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo jėgos %	19	0,7	2,2	0,4	7,0	0,32
Gyv. skaičiaus pokytis 1 000 gyv.	177	44,3	18,1	-23,8	70,9	2,45
1.2 uždavinys. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygiu						
Mirt. nuo išorinių priežasčių (V00–Y98) 100 000 gyv.	2	50,0	82,5	48,8	169,9	0,61
SMR nuo išorinių priežasčių (V00-Y98) 100 000 gyv.	2	52,3	79,7	30,5	149,1	0,66
Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, sk. 1 000 moksl.	62	174,7	359,4	174,7	629,4	0,49
Socialinės pašalpos gavėjų sk. 1 000 gyv.	13	3,4	22,8	3,4	75,4	0,15
Serg. tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	1	25,0	22,1	5,7	65,4	1,13
Sergamumas tuberkulioze (+ recidyvai) (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	1	25,0	25,6	5,7	74,7	0,98
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1 uždavinys. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų darbe, sk. 10 000 gyv.	0	0,0	1,0	0,0	2,6	0,00
Traumų dėl nukritimų (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.	10	147,9	134,2	74,7	188,0	1,10
Asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, sk. 10 000 gyv.	8	28,8	68,1	28,8	127,2	0,42
Naujai susirgusių žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) asmenų skaičius 10 000 gyv. (ULAC duom.)	0	0,0	33,2	0,0	62,6	0,00
2.2 uždavinys Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį						
Mirt. nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	0	0,0	4,1	0,0	22,4	0,00
SMR nuo paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	0	0,0	4,0	0,0	26,3	0,00
Mirt. nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,00	16,4	0,0	45,1	0,00
SMR nuo nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	0	0,00	15,9	0,0	38,3	0,00
2.3 uždavinys. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių						

Mirt. transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	0	0,0	6,0	0,0	24,3	0,00
SMR transporto įvykiuose (V00-V99) 100 000 gyv.	0	0,0	5,9	0,0	25,0	0,00
Pėsčiųjų mirt. nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	0	0,0	1,5	0,0	10,9	0,00
Pėsčiųjų standartizuotas mirtingumas nuo transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyv.	0	0,0	1,4	0,0	9,8	0,00
Traumų dėl transporto įvykių (V00-V99) sk. 10 000 gyv.	5	12,5	4,9	1,4	12,5	2,55
2.4 uždavinys. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą						
Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km	-	162,6	876,7	33,0	35 618,6	0,19
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą						
3.1 uždavinys. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą						
Mirt. nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	4,0	0,0	30,7	0,00
SMR nuo narkotikų sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	4,0	0,0	32,1	0,00
Mirt. nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	22,8	0,0	53,8	0,00
SMR nuo alkoholio sąlygotų priežasčių 100 000 gyv.	0	0,0	21,7	0,0	50,9	0,00
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.		97,8	64,4	0,0	288,4	1,52
Gyv. sk., tenkantis 1 tabako licencijai		95,2	201,0	69,7	378,0	0,47
Gyv. sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai		37,0	171,5	37,0	350,5	0,22
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius						
Kūdikių, žindyčių išimtinai krūtimi iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)	4	36,4	38,5	1,4	100,0	0,95
4. TIKSLAS. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius						
4.1 uždavinys. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais						
Išvengiamų hospitalizacijų (IH) sk. 1 000 gyv.	47	11,8	18,0	11,8	34,8	0,66
IH dėl cukrinio diabeto sk. (18+ m.) 1 000 gyv.	3	0,9	1,8	0,0	3,5	0,50
4.2 uždavinys. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą						
Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, sk.	13	4,3	1,8	1,6	7,3	2,39
Šeimos gydytojų sk. 10 000 gyv.	2	5,0	7,7	3,1	15,1	0,65
Apsilankymų pas gydytojus sk. 1 gyv.	26 035	6,5	9,3	6,5	12,1	0,70
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	4,1	0,0	22,5	0,00
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (TB registro duomenys)	0	0,0	2,9	0,0	15,1	0,00
Sergamumas ŽIV ir LPL (B20-B24, Z21, A50-A54, A56) 10 000 gyv. (ULAC duomenys)	1	2,5	2,2	0,0	4,6	1,14
4.3 uždavinys. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą						
Kūdikių mirtingumas 1 000 gimusių	0	0,0	3,0	0,0	31,6	0,00

2 m. vaikų tymų, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys, %	10	100,0	86,2	66,7	100,0	1,16
1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielitito, Haemophilus influenzae B skiepavimo apimtys (3 dozės), %	11	100,0	89,8	81,8	100,0	1,11
Vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje, %	24	11,5	11,2	2,0	39,8	1,03
Vaikų (7-17 m.), neturinčių ęduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, dalis (proc.)	23	21,9	23,6	7,2	34,4	0,93
Paauglių (15-17 m.) gimdymų skaičius 1 000 15-17 m. moterų	0	0,0	2,3	0,0	24,1	0,00
4.4 uždavinys. Stiprinti lėtinę neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę						
Mirt. nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	18	450,3	794,7	450,3	1 632,5	0,57
SMR nuo kraujotakos sist. ligų (I00-I99) 100 000 gyv.	18	637,1	785,2	606,5	1 153,4	0,81
Mirt. nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	6	150,1	279,0	150,1	503,3	0,54
SMR nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyv.	6	172,3	262,9	172,3	380,3	0,66
Mirt. nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	5	125,1	191,9	96,3	605,9	0,65
SMR nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv	5	145,8	188,5	92,3	493,8	0,77
Serg. II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	13	27,5	72,6	32,5	156,7	0,38
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi krūties vęžio programoje	237	35,0	57,6	21,5	77,1	0,61
Tikslinės populiacijos dalis %, 3 metų bęgyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje	317	32,2	54,7	32,2	71,1	0,59
Tikslinės populiacijos dalis %, 2 metų bęgyje dalyvavusi storosios žarnos vęžio programoje	549	37,8	56,1	37,8	68,4	0,67
Tikslinės populiacijos dalis %, dalyvavusi SKL programoje	364	32,8	49,6	30,6	66,3	0,66